

det sig ikke muligt, må der hjælpes efter bistandslovens regler. Det samme må gælde for de enlige kvinder mellem 50 og 55 år, som efter gældende regler har adgang til enkepension på dispensation.

Den automatiske ret til førtidig folkepension for enlige kvinder mellem 62 og 67 år falder bort.

Er disse kvinder uden tilknytning til arbejdsmarkedet, vil de også i det nye system få adgang til førtidspension med støtte i alder og manglende erhvervs erfaring, forudsat behov for forsørgelse.

Af de kvinder, der længe har haft erhvervsarbejde, vil mange have mulighed for at få efterløn.

Den mindre gruppe, der ikke opfylder betingelserne for at få efterløn, må antages enten i forbindelse med arbejdsophør eller senere at opfylde betingelserne for at få pension efter behovskriteriet, da de bl. a. på grund af alder næppe vil kunne skaffe sig anden beskæftigelse.

De momenter, der indgår i bedømmelsen efter de gældende regler om førtidig folkepension til 55-59-årige og 60-66-årige, er indeholdt i vurderingen efter det nye system. De sociale kriterier udvides herved til at gælde allerede fra 55 års alderen, og samtidig bortfalder de specielle betingelser om tilknytning til arbejdsmarkedet for de 55-60 årige.

Hustrutillæg ydes til pensionister gift med kvinder i alderen 62-66 år. Hustruen må ikke selv være pensionist. En stor del af disse kvinder, som ikke har erhvervsindtægt, vil efter de foreslåede regler få ret til førtidspension. Der må ved denne vurdering bl. a. lægges vægt på, at det er personer i alderen 62-66 år, samt at ægtefællen har pensioniststatus.

For de kvinder, der ikke opfylder betingelserne for førtidspension på grund af erhvervsindtægter, vil det foreslåede system ikke betyde nogen større forringelse, idet hustrutillægget efter de gældende regler indtægtsreguleres på grundlag af begge ægtefællers indtægt.

Retten til hustrutillæg bortfalder, hvis tillægget er bortreguleret ved nyordningens ikrafttræden, eller hvis tillægget bortreguleres i overgangsperioden - se bemærkningerne til overgangsbestemmelsen herom.

E. Nytilgang til ændret førtidspensionssystem

Forslagets tildelingskriterium for helbredsbetingsbetet førtidspension svarer til gældende kriterium for tildeling af laveste invalidepension. Men med en forhøjelse af aldersgrænsen fra 60 til 67 år for tildeling efter kriteriet betyder det, at flere personer i

gruppen 60-66 år vil kunne opnå helbredsbetingsbetet førtidspension end i dag.

Med den foreslåede nedre aldersgrænse for behovsbestemt førtidspension på 55 år vil der endvidere ske en mertilgang til førtidspensionssystemet. Dette vil især ske fra gruppen af ægtefæller til pensionister, der modtager ægteskabstillæg, hvor de pågældende i mange tilfælde modtager supplerende kontanthjælp, og fra andre grupper, der i dag modtager varig hjælp efter bistandslovens § 43, idet disse må antages at være berettiget til den behovsbestemte førtidspension.

Økonomiske og administrative konsekvenser

De foreslåede ændringer anslås at medføre bruttomerudgifter for det offentlige på ca. 184 mill. kr. i 1984 (PL-jan. 1982 og aktivitetsniveau jan. 1984).

Merudgifterne reduceres i de følgende år på grund af afviklingen af de af de hidtidige ordninger, for hvilke der er fastsat overgangsbestemmelser.

Forslagets samlede økonomiske konsekvenser fremgår af nedenstående tabel.

Mill. kr.	1984	1989
<i>Socialministeriet</i>		
Hustrutillæg	÷ 483	÷ 655
Ægteskabstillæg	÷ 17	÷ 14
Andre pensionsydelse	768	768
Pensionsydelse i alt	268	99
Børnetilskud	11	11
Kontanthjælp	÷ 85	÷ 85
I alt	194	25
<i>Boligministeriet</i>		
Boligstøtte	÷ 10	0
I alt	184	25
Fordeling:		
Staten	229	67
Kommunerne	÷ 45	÷ 42

Forslaget skønnes at medføre et merskatteprovenu på ca. 130 mill. kr. i 1984 på grund af nettoforøgelsen i pensionsudbetalingerne. Skatteprovenuet skønnes at falde til ca. 50 mill. kr. i 1989 som følge af hustrutillægsordningens bortfald.